

NAUJIENOS

VISU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis Rugsėjo-September 24, 1976 m.

NO. 226

BRAZINSKAI PATARĖ VEIKTI SU LIETUVIAIS

JUGOSLAVIJOS IR JAV SANTYKIAI BEREIKALINGAI TEMPIASI

BEIGRADAS, Jugoslavija. — JAV ir Jugoslavijos santykiai paskutiniu metu pradėjo įsitempti dėl bereikšmių mažmožių. Reikalai įsitempė praėjusiais metais, kai Laszbo Toth, tapęs JAV piličiu, neatsisakė jugoslavų pilietybės. Jis buvo apkaltintas šnipinėjimu, Tito policijos suimtas ir pasodintas 7 metams kalėjimui. Vėliau jis buvo išleistas ir išvažiavo užsienin.

Jugoslavijos vyriausybė labai nepatiko Zagrebo grobikų reikalas. Tito norėjo, kad visi penki būtų atiduoti jam. Jis būtų greitai visus nuteisęs. Tuo tarpu amerikiečiai iš prancūzų juos atsiėmė ir patys rengia jiems teisimą. Jugoslavijai pakenkė lėktuvų grobikų praves ta propaganda.

Neteisėtai apmokejo už atostogas

WASHINGTONAS. — Prezidentinių kandidatų "kovai" karščiau, kandidatų priešingos šalys stengiasi surasti būdus ir nebijoti nusikaltimų. Girdėta, kad dabartinis prezidentas Fordas būdamas dar Atstovų Rūmose respublikonų lyderiu, be atostogų išlaidų Floridoje netoli Orlando, Disney World, priėmęs netiesiogiai U. S. Steel bendrovės "pašalpą" — bendrovė apmokėjusi Fordo ir šeimos kelis kartus atostogų išlaidas.

Tokias prezidentui "kenkiančias" žinias paskleidė U. S. Steel bendrovės laikraščio "The Pittsburgh Courier" redaktorius sako, kad prezidentas Fordas nemano, jog tai būtų didelė "dovana".

Gub. Walkerio palikimas įpėdiniui

Illinois valst. kontrolierius George W. Lindberg pareiškė, kad dabartinis gubernatorius Walker "užtaisė terminuotą \$100 milijonų bombą" savo įpėdiniui, visvieni kas jis bus — respublikonas Thompson ar demokratas Howlett. Vien medicinos pagalbos (Medicaid) srityje Walker biudžetą "nubiudžetines" 50 milijonais dolerių.

Gubernatoriaus spaudos sekretorius Mark Clark atsakė, kad "jokios terminuotos bombos nėra".

Idonezijoje perversmas nepavyko

JAKARTA. — Valdžios oficialiu pranešimu, suėmus keturis disidentus buvo sutrukdytas pasikėsinimas nuversti Indonezijos prezidentą Suharto ir pakeisti jį buvusiu viceprezidentu Mohammad Hatta. Pats Hatta, ištyrus, kad jis suokalbėje nedalyvavo, buvo paleistas. Suokalbui vadovavęs buvęs agrikultūros departamentu valdininkas, dabar kažkokios miestiečių organizacijos Javos saloje galva Sawito Kartowibowo.

Siltesnis
Saulė teka 6:38, leidžiasi 6:48

TRUMPAI IS VISUR

Atominio šantažo pavojai

LONDONAS. — Komisija iš 16 žymių mokslininkų perspėjo britų parlamentą, kad teroristai pasigrobo iš atominų įrenginių plutonium gali lengvai pasigaminti "paprastus", bet efektingus ginklus ir pradėti grąsinti atominio šantažu. Tai pati, valdžios paskirtoji komisija dar pastebėjo, kad "paprastai" gali būti ir ryžtinga grupė gali sabotuoti atominės energijos gamyklas (įėjimas) paleidžiant ir orą didelių kiekių radiacijos.

Izraelio "rasistinis dokumentas"

NAZARETAS. — Simtai arabų lyderių pareiškė protestą "rasistini dokumentu", kuriuo Izraelio valdžia skatinama imtis griežtų priemonių arabams kontroliuoti šiaurės Izraelio Galilėjos srityje. Arabų lyderiai atsisakė visus civilinius tarnautojus, kad ateinančių antradienį dviem valandoms sustabdytų visus darbus, tuo būdu pasmerkiant Izraelio vidaus reikalų ministerijos pareigūnų valdžios įstaigoms šiauriniame Izraelyje tvarkyti Yisrael Koenig raportą, kuriame rekomenduojama nutraukti subsidijas dideles šeimoms turintiems arabams ir paveikti, kad užsienio studijuojantieji arabai nebegrįžtų. Izraelio užs. reik. ministeris Yigal Allonta Koenig raportą pavadino "mizerišku dokumentu".

Sprogo trys sviediniai

BREMERHAVEN, Vak. Vokietija. — Trims Amerikos darbo Hawk priešlėktuviniams sviediniams trečiadienio naktį sprogo, du vokiečių kareiviai buvo užmušti ir trys kiti sužeisti. Policija ir valdžios agentai tiria priežastį, dėl ko Vokietijos kariuomenės municiónijos depo sprogo įvyko.

Pasimetusi akcijų rinka

Vertybės popierių rinka atrodo paskutinėmis dienomis yra pasimetusi, nors ji jau ilgą laiką nerodo nusistovėjimo žymių. Dow Jones industrių taškų skaičius 21 rugsėjo buvo padidėjęs net 21 tašku, o rugsėjo 22 tie skaičiai pradėjo kristi ir dieną užbaigė minus skaleje. Tačiau Dow Jones industrių taškų skaičius rugsėjo 22 buvo 1,014.05.

Vertybės popieriai pradėjo kristi, atsiradus didesnei akcijų pasiūlai, vyriausybė paskelbė sumažėjusią gaminių paklausą. Vargu ir ši kartą akcijų vertė ilgainiui išsilaikys tikstantis taškų aukštumoje.

Pranas ir Algirdas Brazinskai, praėjusį trečiadienį lietuvių spaudos atstovams ir Vilko nariams, pasakojo, kaip jie išvyko iš Turkijos ir kokių būdų jie atvyko į Ameriką. Pirmame Naujienų puslapyje yra korespondento Jono Gaidžio pranešimas apie Brazinskų pirmą susitikimą su lietuvių spaudos atstovais.

Naujos Libano bėdos

BEIRUTAS. — Besipiečiančios priešingų šalių kovos Beirute ir politinis boikotas, aptemdino naujojo Libano prezidento Elias Sarkio įsventinimo ir prezidento iškilmes. Daugelio buvo manyta, kad naujai išrinktas prezidentas Sarkis, kad ir krikščionių būdamas, sugebės atstatyti taiką Libane. Bet dabar tos viltys išbleso, atsisakius iškilimėse dalyvauti parlamento delegatams musulmonams, vadovaujant ministeriui pirmininkui Rashid Karami, ir civilinio karo kairiųjų vadui Kamal Jumblatt. Jie negalės dalyvauti iškilimėse Sirijos kariuomenės užjarmame Chotoura mieste, pasak jų radio pranešimo.

Abejojama taipgi, ar krikščionių lyderis Camille Chamoun dalyvaus specialiojo parlamento sesijoje ir tuo pačiu inauguracijos iškilimėse. Tai priklausys nuo paskutinę minutę susidėjusių aplinkybių.

Jau ruduo

Daugelio ne nepastebėtas ruduo pradėjo trečiadienio naktį, rugsėjo 22 d. Parėjo kojas atšalęs: temperatūra Chicago mieste prie Midway buvo 39 laipsniai, bet vakariniuose priemiesčiuose buvo 33 ir 32 laipsniai. Oho Biuro pranešimu, dviejų metų bėgyje pirmą kartą šalna taip anksti atėjo, nors Biuras spėja, kad ruduo iki mažesniais spalio vidurio bus šiltesnis negu normaliai ir žiemos pradžios temperatūra ir krituliais bus normaliai.

Dir. Moore rėmėjai

ČIKAGA. — Cook apskrities pataisos namų dir. Moore gerbėjai bei rėmėjai, daugumė juodųjų bažnyčių pareigūnai, vadovaujant vyskupui Louis H. Fordui, rugsėjo 22 susirinko kaimo darbo paskirstymo centre, 28-tos ir Sakramento gatvių kampe, tikslu paremti atleistą iš pareigų pataisos namų direktorių Moore.

Prancūzija bando pažaboti infliaciją

PARYŽIUS. — Infliacija Prancūzijoje padidėjo 12% per išėjusius 12 paskutinių mėnesių. Tai jau per daug, pasak naujai išrinkto ministerio pirmininko Raymond Barre.

Kovoje su infliacija ir kitomis Prancūzijos negerovėmis, Prancūzijos vyriausybė rugsėjo 22 paskelbė programą, kurioje numatoma pakelti mokesčius arklių lenktynių bičiulių bei jachtoms (turtuolių laivams) ir pakelti kainas deginei, benzinui, automobilių leidimams ir pajamoms. Visi asmenys, kurie moka pajamų mokesčių ir metus daugiau kaip 4,000 frankų (1.000) turės mokėti daugiau mokesčių 4-8 procentais.

Iš antrosios pusės, visoms būtinoms reikalingoms prekėms ir patarnavimui mokesčiai 1977 m. bus sumažinti nuo 20 iki 17.6%. Prancūzijos ūkininkai, šiemet labai smarkiai nukentę nuo ilgai trukusios sausros, bus sušelpami 1.25 bil. dol., mažinant mokesčius ar suteikiant pašalpą. Be to, vyriausybė numato sumažinti energijos įvežimą, šelpiti bedarbius ir mažinti pinigų kiekį apyvartoje, balansuojant su krašto ūkio pajėgumu.

Jimmy Carteris "pervertino" LBJ

WASHINGTONAS. — Buvęs Teksasas gub. J. B. Connally, geriausias prezidento Fordo rinkimų kampanijoje kovotojas, pasakė, kad demokratų kandidato ir prezidentus gub. Jimmy Carterio pastabas apie buvusius prezidentus L. B. Johnsoną ir R. Niksoną yra persūdytos ir tai sudarys neigiamą įtaką rinkimų tarpe.

Carteris Playboy žurnalui yra pasakęs: "Aš nemanau, kad aš būčiau įstatytas į tuos pačius Niksono ar Johnsono galvosenos rėmus, kurie melavo, apgaudinėjo ir iškreipė teisybę".

Sen. Dole neskelbia sveikatos dokumentų

WASHINGTONAS. — Respublikonų kandidatas į viceprezidentus sen. Dole vengia ir delsia viešai paskelbti daktarų išduotą pažymėjimą, liečiantį jo sveikatą. Jis rugsėjo 21 buvo U. S. Capitol medicinos klinikoje, kurioje daktarai patikrino sen. sveikatą ir išdavė pažymėjimą. Pasak jo sekretorės, jis tą pažymėjimą įsidėjęs į kišene ir išskriejęs rinkimų kampanijos reikalais.

Sen. Dole ir visi jo rinkimų kampanijos padėjėjai žada sveikatos pažymėjimo turinį paskelbti viešai, bet nei vienas nepasakė kada tas bus padaryta.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga prekyboje su Vakarais per pirmąjį šių metų pusmetį turėjo artai \$3 milijonų deficito. Vien su JAV, kaip Sovietų statistika rodo, turėjo \$1.5 milijono deficitą. Iš \$1.7 milijono deficito per pirmąjį pusmetį deficitas per antrąjį pusmetį sumažėjo iki \$1.2 milijono.

Aplinkos žvaizdos administratorius Russell E. Train nustatė ir kongresui pranešė, kad Chesapeake Banko žuvis yra užnuodyta kseone nuodais, naudojamais uodams naikinti. Žuvis turi 17 kartų daugiau nuodų, negu žmogus saugiai galėtų valgyti. Jis pavojaus.

PATARĖ VENGTI OKUPANTO AGENTŲ IR PARSIDAVUSIŲ LIETUVIŲ

Spaudos konferencija buvo įdomi, atnešusi daug šviesos įvairiais klausimais

NEW YORK, N. J. Praėjus vakarą, rugsėjo 22 dieną, New Rochelle miestelyje, Kestučio Valiūno rezidencijoje įvyko Brazinskų susitikimas su lietuvių spaudos atstovais ir Vilko nariais, — telefonu praneša Naujienų korespondentas Jonas J. Gaidys. Brazinskų pranešimo pasiklausyti ir juos įvairiausiais klausimais apiberti susirinko virš 30 New Yorko apylinkėje gyvenančių lietuvių.

Brazinskai paruošė ilgą šėlių puslapių pranešimą apie įvykius, juos atnešusius į New Yorką. Tą pranešimą korespondentas Gaidys oro paštu pasiuntė Naujienoms, kurios jį atspausdins. Be minėto pranešimo, abu Brazinskai savo paruoštą pareiškimą papildė žodžiu. Kalbėjo Pranas Brazinskas, o plačiausiai reikalus aiškino Algirdas Brazinskas, Prano sūnus, gyvenimo kryžiaus kelius su savo tėvu ejęs susovietintoje Lietuvoje, vargęs Pietų Sovietijoje, kartu su juo gyvenęs Turkijoje, o dabar atvykęs į Ameriką.

Reikia pasakyti, kad spaudos konferencijoje dalyvavo ir lietuviškos mokyklos mokytoja Birutė, "Brazinskienė", jauno Algirdo Brazinsko žmona. Ji į politiką mažai tesikiša, jai labiausiai rūpi auklėjimo klausimai, tai ji veikia visą laiką tyloje. Bet šnekus Algirdas Brazinskas labai gražiai susirinkusius supažindino su atvykusiais New Yorko lietuvių. Kai laikraštiniškai pradėjo jos klausinėti, tai atsistoję jaunas josios vyras ir pareiškė:

Birutė yra mano žmona, ji kalbų nesako ir vargu ji čia kalbės. Ji yra lietuvaite, prieš 20 metų gimusi Worcester, Mass., dabar ji moko jaunus vaikus lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti.

Visi buvo patenkinti jauno Brazinsko padarytu paaiškinimu apie gražią ir sveiką naują Amerikos lietuvaite.

Jaunas Brazinskas labai vaizdingai papasakojo susirinkusiems apie gyvenimą "tarybinėje" Lietuvoje, apie Brazinskų šeimos bėdas ir rūpesčius pavergtame krašte, paminėjo apie pasiryžimą sprukti iš Sovietų Sąjungos, apie gyvenimą Turkijoje, pastangas iš jos išvažiuoti ir apie gyvenimą Venecueloje. Visa tai šiomis dienomis bus paskelbta Naujienų skaitytojams.

Kitas visiems įdomus klausimas buvo, kaip Jūs čia patekote į Ameriką? Amerikos lietuviai žinojo, kad Brazinskai buvo Turkijoje, buvo nuvykę į Venecuelą, o dabar jau yra Amerikoje, New Yorko valstijoje.

Amerikon patekome "per kaidą", — pradėjo aiškinti Algirdas Brazinskas. — Iš Venecuelos skridome į Kanadą... Atskridome į Kanadą... Atskridome į Kenpedy aerodromą. Ten mums buvo pasakyta, kad turime vykti aerodromą... Turėjome paimti helikopterį, kuris mus turės nugarbenti į LaGuardia... Bet mes didelių Amerikos aerodromų nepažįstame ir paklydome. Nepažįstame ir helikopterį, tai bandėme gatvėmis pasiekti La Guardiją.

Sachmatų meisteris Maniloje

MANILA. — Buvęs pasaulinio sachmatų meisteris Bobby Fisher rugsėjo 2 atsirado Maniloje, kurioje pasiskės, ar jis galės lošti sachmatais su Sovietų pasaulinio sachmatų meisteriu Anatoliju Karpovu.

Maniloje Fisheris pareiškė, jog jis daugiau sachmatų čempionate nedalyvaus. Sachmatų Federacijos suruoštosse rungtynėse, kadangi sachmatų sąjungos 1974 m. atėmė jam pasaulinio sachmatų čempiono titulą, kai jis atsisakė lošti sachmatų partijai su A. Karpovu, pagal Federacijos nustatytas lošimo taisykles.

Pasaulio banko ribos

WASHINGTONAS. — Pasaulio bankas metiniame pranešime nurodo savo ribas, kurias negali peržengti banko vadovybė. Tos ribos 1977 biudžetiniams banko metams numatyta 5.8 bilijonai dol.

Beveik šėlių milijonų suma yra vos \$20 mil. dol. didesnė už 1976 m. banko biudžetą.

Pasaulio banko valdytojas R. S. MacNamara norėjo banko skolinimo ribas išplėsti žymiai plačiau, pasaulio banko smatą sudaryti žymiai didesnė, bet Amerikai pasipriešinus, MacNamara turėjo sumažinti banko apetitus.

Pasaulio bankas išdavinėja labai lengvomis sąlygomis paskolas, kartais net pašalpos pavidale, ūkiškai atsilikusioms valstybėms, neįskaitant net komunistinių kraštų.

dia ir "paklydome"... Kai tokia me dideliame mieste pasimetėm ir žinojom, kad laiku į Kanados lėktuvą nepateksime, tai aš nutariau vykti į Worcester... Ten nuvykau, pas savo mylimą... O dabar esame atvykę čia pas jus...

Brazinskų pasimetimas sukėlė gaudaus juoko susirinkusių tarpe, bet visi buvo patenkinti tokiu jo paaiškinimu. Vėliau vienas spaudos konferencijoje dalyvavęs, paklausė Brazinskų nuomonės apie kaikiurių lietuvių pasiūkimą bendradarbiauti su Lietuvos okupantu.

— Visi turime glaudžiai bendradarbiauti su lietuvių, bet ne su okupantu arba okupantui pasidavusiais nelaimingais mūsų tautiečiais, — atsakė Algirdas Brazinskas, kaip mums telefonu pranešė Jonas Gaidys.

KAIP SUSIDARĖ 2,000 ŠOKĖJŲ

Sutrumuota iš Penktosios Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventės leidinio programos knygos skyriaus "Šokėjai"

Labai norėjosi nurašyti ir straipsnyje paskelbti vardais bei pavardėmis visas šokėjas ir šokėjas, suvažiavusius ir suskriusius iš "viso pasaulio" aktingai dalyvavusius lietuvių tautinių šokių šventėje, bet geras dvių tūkstančių lietuvių ir lietuvių vardų ir pavardžių surašymas viename straipsnyje pareikalavo daug vietos, dėlto kiek įmanoma buvo išrašytos kiekvieno šokių grupės vardas, grupės gyvenamoji vieta ir steigėjas ar steigėjų vardas pavardė.

Ši penktoji šventė buvo suorganizuota kaip kopija ketvirtosios t. e. pačioje vietoje, didžiojoje dalyje tų pačių darbo jėgų kaip ir Ketvirtoji, jau nebe kaip "grynai", bet kaip patyrę ankstesnės pirmųjų keturių, ypač ketvirtosios net vyriausios Amerikos Seiminių JAV Prezidentienei (Niksonienei ir dabar Fordienei) asmeniškai dalyvaujant.

Šokama normaliai poromis, jei tai būtų galima, tie šokėjai po tūkstantį jaunų lietuvių ir lietuvių, kad susituoktų, padarydami visą tūkstantį jaunų lietuvių porų, kiek padidėtų ir padargėtų susipratusių lietuvių šeimų.

NEMUNAS — Brazilija. Tautinių šokių vienetas, įsteigtas 1971 metais. Vadovauja Jonas Lukševičius. Šioje šventėje dalyvavo 25 šokėjai.

VAIVORYKSTĖ — Venecuela. Vadovė Aurelija Zalnieru-naitė de Ross. Šioje šventėje dalyvavo 18 šokėjų.

IC DONO — Anglijos liet. taut. šokių grupė. Vadovės Pr.

Senkuvienė ir V. Jurienė. Šventėje dalyvavo 16 šokėjų.

ATZALYNAS — Toronto, Ont., Kanada. Vadovauja Silvija Leparskienė. Šioje šventėje dalyvavo trys grupės — jaunimo 30, vaikų 21 ir jaunių 20 šokėjų.

BALTIJA — London, Ontario, Kanada. Vad. Dana ir Miras Chainauskai. Šioje Penktoje šventėje dalyvavo Jaunimo grupės 29 ir Veteranų grupės 16 šokėjų.

GINTARAS — Toronto, Ont., Kanada. Ansamblis turi 78 mergaites ir 65 berniukus. Šventėje dalyvavo trys grupės — jaunimo 39, vaikų 26 ir veteranų 16 šokėjų.

GYVATARAS — Hamilton, Kanada. Vadovė Genovaitė Dumčiūtė - Breichmanienė. Šioje šventėje dalyvavo trims grupėms: jaunimo 32, Veteranų 16 ir jaunių 21 šokėjai.

NEMUNAS — Niagara Falls, Ont., Kanada. Vadovauja S. Zubrickienė ir Nijolė Zeliznak. Šventėje dalyvavo 34 šokėjai.

AUDRA — Los Angeles, Kalifornija. Suorganizavo Inga Tumienė, vadovauja Rumantas Žukaj. Šventėje dalyvavo 22 šokėjai.

AITVARAS — Hartford, Conn. Steigėjas ir vadovai P. Bernotas, K. Marijosienė ir R. Jurkevičiūtė. Dalyvavo 24 šokėjai.

AUSRA — Omaha, Nebr. Įsteigė Laima Antanienė ir Gražina Reskevičienė. Šventėje dalyvavo 18 vaikų, 22 jaunių ir 20 veteranų.

BERZELIS — Hartford, Conn. Steigėja ir vadovė Dalia Dzikienė. Šventėje dalyvavo 19 jaunių šokėjų.

BLJONAS — Wisconsin. Steigėjas ir vadovas St. Milašius. Šventėje dalyvavo 20 šokėjų.

BRIGHTON PARKO — Chicagoje, Lituanistinės mokyklos 20 vaikų šokių grupė; vadovauja Rūta Juškienė.

BOSTONO Tautinių šokių Sambūris, Boston, Mass. Steigėja ir vadovė Ona Ivaskienė. Šventėje dalyvavo dvi šokių grupės jaunimo 32, vaikų 16.

CICERO Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos šokių grupė, Cicero, Ill., įsteigta pačių mokytojų, šventėje dalyvavo 25 jaunių.

CICERO Pradinė lit. mokyklos šokių grupė. Vedėja mokytoja Sofija Palionienė. Šventėje dalyvavo 16 šokių vaikų grupė.

CIULONIO Ansamblio tautinių šokių grupė. Steigėjas ir vadovas Alfonsas Mikulskis. Ansamblyje surašyti 22 dalyviai. Šokių šventės Chicagoje visas ansamblis visose penkiose dalyvavo visame sąstate.

CHICAGOS Aukštesn. lituanistinės mokyklos taut. šokių grupė dalyvavo visose penkiose šventėse; penktojoje dalyvavo G. Čepalytės ratelyje 17, N. Pupienės grupėje 18 šokėjų.

DARIAUS-GIRENO Lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė šventėje dalyvavo dviem grupėmis — Valerijos Sparkytės jaunių 18, Nijolės Pupienės 40 jaunių šokėjų.

KRISTIJONO DONELAIČIO Aukšt. mokyklos šokių grupė iš 90 jaunių, taip pat Kristijono Donelaičio Pradinės Lituanistinės mokyklos 69 šokių dalyvavo jaunių grupėje.

GRANDINELĖ — Cleveland, Ohio, šioje Penktojoje Tautinių šokių šventėje, "steigėjai" ir vedėjai L. Sagiui vadovaujant dalyvavo 35 šokių jaunimo ir 10 jaunių grupėse.

Alabamos gubernatorius George Wallace atsikėlė siekti prezidentūros. Liga jam gerokai pakenkė. Bet dėl tos pačios priežasties jis turi ir kitų bėdų. Jis išaiškino, kad graži ir jauna jo žmona pradėjo klausytis jo pasikalbėjimų telefonais. Atrodo, kad jėdų susitaikys, tai bus tikrai mažas "šeimininis nesusipratimas".

GRANDIS — Chicago, Ill., Irenai Smieliauskenei vadovaujant dalyvavo trimis grupėmis — jaunimo 63, jaunių 16, veteranų 16.

JAUNIMO CENTRO Studentų ansamblis dalyvavo 30 šokių jaunimo grupėje.

JAUNIMO VILTIS — Chicago skaučių ir J. Jovarauskio įsteigta šokių grupė šioje Penktoje šventėje dalyvavo 28 šokių skaičius.

KALVELIS — Baltimore, Md. — A. Vitkauskas vadovas, dalyvavo 26 šokėjai.

LAZDYNAS — Rochester, N. Y. — vadovė Javga Reginienė — dalyvavo 2 grupėmis: jaunimo 22, veteranų 17 šokėjų.

LETUNAS — Chicago, Ill. — vienetas įsteigtas ir vadovaujamas Nijolės Pupienės, dalyvavo visų 32 narių sastatu tarp 25-60 metų amžiaus.

MAIRONIO — Lemonto Lituanistinės mokyklos dvi grupės: 17 vaikų ir 23 jaunių šokėjų.

LIETUVOS VYČIŲ tautinių šokių grupė Chicagoje — vadovai F. Zapolis ir G. Maluska, dalyvavo su 40 šokių jaunių grupėje.

LIEPSNA — Roselle, N. J. Vadovė Birutė Vaičiūnaitė. Dalyvavo 25 jaunimo grupėje.

NEO LITHUANIA — liet. studentų korporacijos grupė Chicagoje, vad. N. Pupienė, šventėje dalyvavo 24 šokėjai jaunimo grupėje.

LOS ANGELES Jaunimo ansamblio tautinių šokių grupė nuo pat įsteigimo (1949 m.) vadovaujama Onos Razutienės, dalyvavo Penktojoje šventėje trijų grupėse — jaunimo 62, vaikų 16 ir jaunių 27 šokėjų.

MALONAS — Baltimorės ir Washingtono taut. šokių vienetas, įsteigtas 1970 m. Aldonos Drazdytės, dabar vadovaujamas Nijolės Dulytės Kaltraider ir Danutės Drazdytės-Balčiūnienės. V. šventėje dalyvavo su 23 šokių.

(Bus daugiau)

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai Vakarų Europoje

KAZYS KARUZA

Apžiūrėjau visą eilę raštų, šv. Biblijų, kurios buvo gražiai ir aukso raidėmis spaustos. Apie šiuos šventųjų raštus labai daug aiškino lietuvių geras draugas kardinolas Antonas Samore anksčiau minėtiems asmenims, kurių ten buvo apie 20 lietuvių: kunigų, pasauliečių ir vysk. Vincentas Brizgys. Aiškinimo metu nusirašiau kai kurių šventųjų vardus ir kuriame amžiuje buvo pirmieji šventieji raštai, biblijos spausdintos. Čia pažymiu kai kurias, kurios man daugiau krito į akį savo išvaizda ir grožiu: Sisto IV-XXI-XXVI, Aleksandro VI-XII-XXIII, Paolo II-XI, Da Callisto III, Pio II-XXIII, Nėcolo V, XXX, Leone X, XXXIII, Du Clementi VII, Paolo III, XLVIII, Da Aleksandro VII Aleksandro VIII/XLVI, Gregorio XV-XLI, Paolo XI, Clemente VIII, LV, Benedetto XIV, Benifacio, Anna Santa 13 šimt., Clemente VI-13 šimt., Urbano VI-13 šimt., Innocente X-1650 m. Bibliotekoje saugomų veikalų priskaitoma virš 3 milijonų. Labai turtingas lietuvių istorijos archyvas; Lietuviškų knygų saugoma ne mažiau 10,000 tomų.

Tai įdomus archyvas šv. rašto ir biblijų, kurios visos yra padėtos po stiklu, geroje priežiūroje spintelėse, stalo formos. Ten lankiausi liepos 3 d. Visko negalima surašyti, nes tų šventųjų raštų labai daug ir įvairių žymių žmonių padovanota ar nupirkta Vatikano bibliotekai. Apskritai iš čia išsivežti įspūdžiai neišdildamai įsikverbė į mano atmintį. Čia yra gražūs meniškai paveikslai ant sienų ir šventųjų išpiešti paveikslai lubose. Vatikano muziejus yra labai turtingas savo praeitimi ir menu... Norėtusi ten pabūti nors vieną savaitę, laiko ir pasigrožėti Vatikano meno kūriniams, kurie tikrai mane sužavėjo.

Liepos 1 d., antradienį, nuvykome šv. Mišioms, kurias atnašavo vysk. V. Brizgys. Apie 100 žmonių suorganizavo, rodos, kun. Dabūsis, sėdome į du autobusus ir dūmėme į Pompėją, kuris Vezuvijaus buvo sugriautas 74 m. (po Kristaus gimimo).

Važiuojame iš Romos į Pompėją. Pakelėje matėme kalnų didelių vienuolynų, kuriame buvo pasodintas karo metu Musolinis, vokiečių parašutinininkai į išvadavo. Priartėjus gen. Mongomery invazijos armijai, lenkų pulkas puolė vienuolyną iš visų pusių, bet ten buvo gerai ginkluoti apie 20 vokiečių karių, jie sumušė lenkų karių ir daug jų žuvo. Vėliau, kada Anglijos ir Amerikos kariuomenė atstūmė vokiečių pozicijas, vokiečių bombonešiai subombordavo vienuolyną, kuriame žuvo daug vienuolių.

Taip netrukus privažiavome Neapolį, kur apžiūrėjome visas Vezuvijaus sugriautas namų liekanas. Taip žiauriai suverstas ir sunaikintas miestas, kad reikia stebėtis. Jo niekas neatstatė, Palikta kaip istorinė vieta, kur ją lanko viso pasaulio turistai ir italai iš to turi daug pelno.

Iš Pompėjaus pasukome dar toliau į pietų pusę aplankyti gražų kurortinį miestą, kur visi namai pastatyti ant jūros kranto, o dideli viešbučiai kalnų slaituose. Ten matosi įlankos graži panorama, o vakare pasakiskai vaizdai. Kurortinis miestelis-Sorrento yra pasagos formos įlanka apsupta kalnais, o toli toli matosi Viduržemio jūra ir Vezuvijaus kalnas. Ten daug vasaroja amerikiečių ir kitų tautų žmonių. Vilioja geras, sausas ir saulėtas klimatas.

Čia paduodu trumpais bruožais iš savo užrašų kamačiau ir pastebėjau prabėgomis Pompėjaus miestą, taip sakant griuvėsiuose.

POMPEJUS

Tikslų žinių apie Pompėjų nėra, net iš kur tas vardas yra kilęs nežinoma. Tik 6 šimt. prieš Kr. miestas jau egzistavo. 79 m. po Kr. rugpjūčio 24 d. vidurdienį išsiveržė Vezuvijaus ugnikalnis ir užpylė visą miestą. Manoma, kad žuvo apie 20.000 žmonių. Tik 1815 m. buvo pradėti archeologiniai atkasinėjimai. Dalimis miestas buvo atkasamas. Iš iškastųjų galėjo atpažinti to laiko žmones, papročius, gyvenimo būdą, statybų medžiagą ir kt. Pav. amfiteatro ir pastatų sienose įrašai (grafiti) duoda daug žinių apie tų laikų įvykius. Skelbimai, sąskaitos, politinių rinkimų skelbimai, meilės laišukai, karikatūros ir kt. dar mirusį miestą gyva.

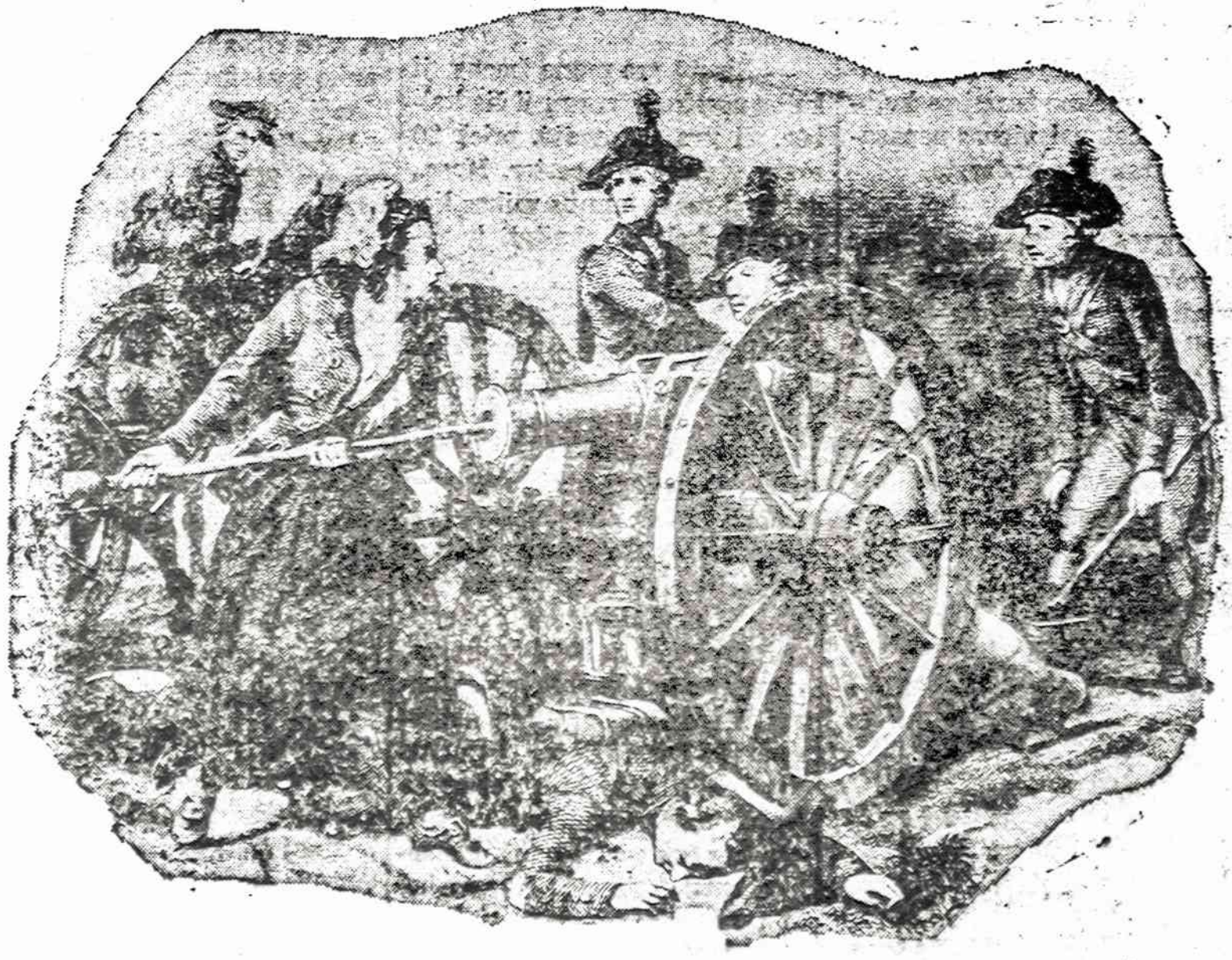
Romėniškas elementas dominuoja architektūroje. Namai, aristokratų vilos randamos išpuoštos meniniais piešiniais, mozaikomis, bronzos ir marmuro skulptūromis.

Iš kairės pusės prie įėjimo ir amfiteatro prasideda vadinamas naujasis Pompėjus. Didelė Išganytojo bažnyčia ir Marijos Rožinio šventovė. Prie jų, tikinčiųjų pagalba, buvo įkurtos prieglaudos ir šalpos institucijos. Šventovė tapo maldos centru. Iš visos Italijos plaukė žmonės melstis.

Prie šventovės stovi 80 metrų aukščio bokštas. Iš bokšto terasos matosi puikus vaizdas. Galima matyti Vezuvijų, jūrą, Sarno slėnį, kalnus, senąjį ir naująjį Pompėjų.

(Bus daugiau)

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.

When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too. So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

200 — at the same location.

New E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and can now be deferred and compounded.

Pasaulyje mėgiamiausias konjakas. Martell.

DIDŽIAUSIA GEDA PRIEŠ KOVOJANČIA TAUTĄ

Skirmantė Kondratienė "Keleivyje" s. m. rugpjūčio mėn. 1 d. laidoje labai plačiai aprašė jos ir Daliai Lizdėnienės suorganizuotą Bostono 15-košio lietuštinės mokyklos mokinių išvyką į okupuotą Lietuvą. Ji priekaištauja mūsų spaudos žurnalistams, kad prieš iškeliant viešumon šį sakytą skandalinę faktą, nebuvo jos atsiklausta. Tuo ji lyg norėtų įtaigoti skaitytojus, kad žurnalistų tokios išvykos aiškinimas buvęs netikslus.

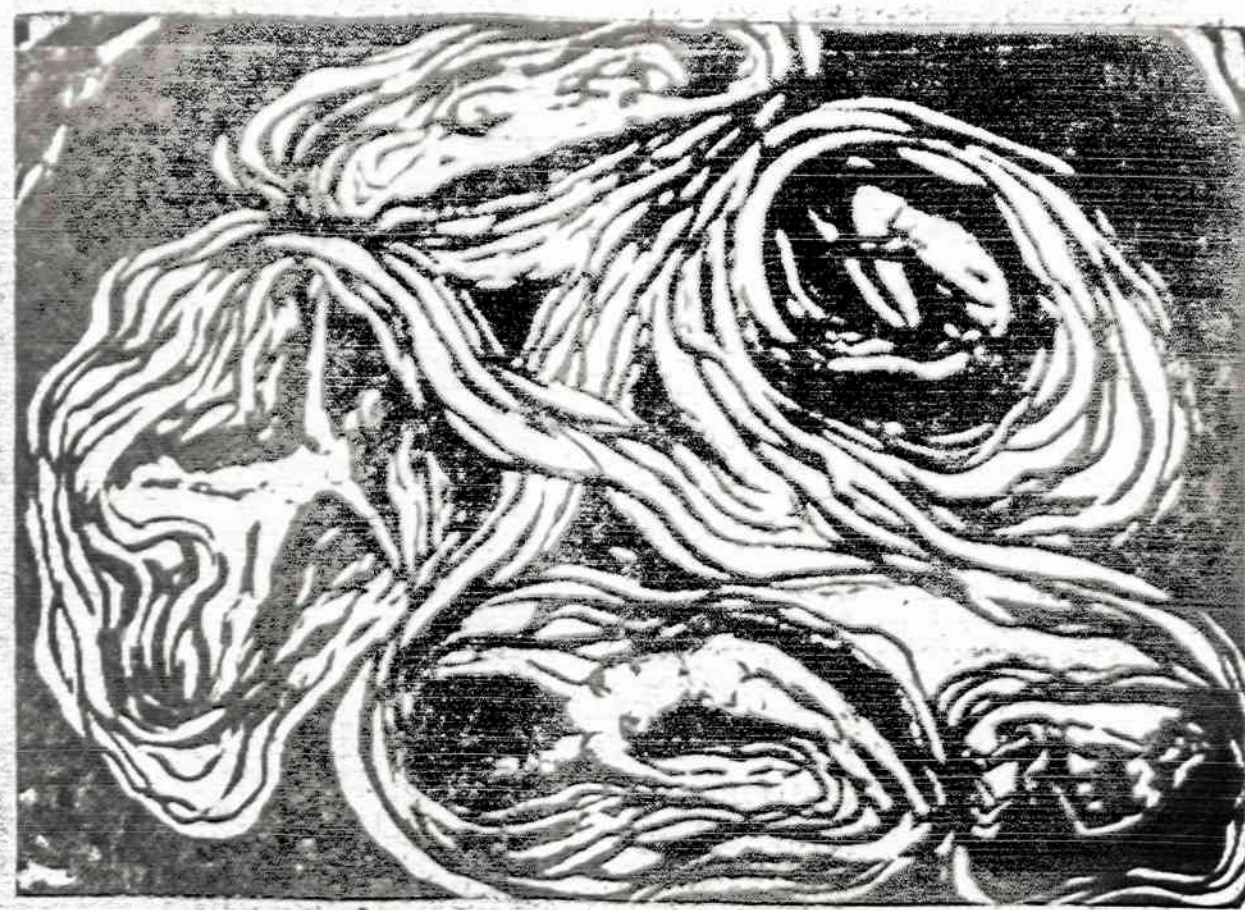
Bet perskaičius jos aprašytą šio ekskursijos eigą ir padarytą išvadą, neatrodo, kad mūsų žurnalistai būtų apsilenkę su tiesa. Priešingai, jie per mažai apie ją komentavo.

Jau pat pradžioje ji savo rašinio nemini, kad vežė lituanistinės mokyklos mokinius. Rašo, kad toje išvykoje dalyvavo tik jauni lietuviai. Tuo tarpu ji "Gimtojo krašto" reporei štai ką pareiškė, kad tai buvo vežami mokyklos mokiniai. Jos pareiškimo žodžiai:

"Pasitarę su tėvais, nusprendėm šio ekskursijos eigą ir padarytą išvadą, neatrodo, kad mūsų žurnalistai būtų apsilenkę su tiesa. Priešingai, jie per mažai apie ją komentavo."

"Tėviskės" draugija mus maloniai pakvietė atvykti ir visą laiką mus maloniai pakvietė atvykti, visą laiką globojo. Na, o subūrti vaikų grupę buvo vienai juokai. Visi ir jaunimas ir tėvai labai entuziastingai sutiko šį mūsų sumanymą. Ir per tą vieną dieną, manau, vaikai ne tik daug sužinojo apie Lietuvos istoriją, bet kažkaip susidomėjo ja". Juk tai Skirmantės Kondratienės pareiškė žodžiai bolševikinio laikraščio reporterėi Nijolei Logminienėi. Ji šio preiškimo jokioje lietuviškoje spaudoje nepašė, nei pagaliau savo rašytame "Keleivyje" pasiteisino, kad nepašė. Tat man rodo, kad mūsų spaudos žurnalistai, komentodami šį jos pareiškimą, jį interpretavę tiksliai.

Skirmantė Kondratienė teisi, kad ji ir Dalia izdėnienė mokytojųvą lituanistinėje mokykloje praelytė. O dabar jos yra mokytojos amerikoniškose mokyklose. Jei taip, tai koks gi buvo reikšmės joms būnant ir nieko bendro neturinčioms su lituanistine mokykla imtis iniciatyvos organizuoti minėtos mokyklos vaikus, jįs užimti ir okupuotą Lietuvą? Jūs ten supažindinti su bolševikiškos Lietuvos istorija? Ir dar džiūgauti, kad toks jų užmojis pavyko. Štai Skirmantės Kondratienės pareiškimo žodžiai: "In per tą vieną dieną, manau, vaikai ne tik daug sužinojo

VL. Vaitiekūnas

"Penkių žiemų kancija"

nieko neprisimena, kad okupuotoje Lietuvoje būtų pastebėjusi ką nors neigiamo, ji nerado, kad pastebėjo ten okupanto atneštos vergijos ženklus. Ji rašo, kad bažnyčios pilnos žmonių, kolchozo pirmininkas Juozas Basčiūnas, o deonon "groja, dainas dainuoja". Ji nematė, kaip Vilniuje yra uždaryti bažnyčių, sandėliai paversti, ji nerado, kad šv. Kazimiero bažnyčia paversta ateitinio muziejumi. Ji tyli, kad Vilniaus katedra yra išniekinta, paversta pasilinksmimo vieta. Ji nerado, kad Lietuvos muziejai paversti okupanto propagandai, ji nerado, kad pionierių vaikų sekmdieniais neveda bažnyčių, priešingai už bažnyčių lankymą baudžia. Kad okupuotos Lietuvos katalikai neturi jokio savo laikraščio, nei maldaknygės, nei vaikams katekizmo neleidžiama atspausdinti. Ji apie tai tyli ir kodėl?

Ji taip pat rašo, kad išėjusių jaunuimui negalėjo paveikti ideologiskai, o priešingai nusivykę jaunimas paveikė ideologiškai pionierius. Ir kas gali jai patikėti, kad rodo tiesą, kad okupantas, leisti Amerijoje žinios ir sūtkimo ji buvo pakviesta su vaikais atvykti? Man rodos, kad jis, būdamas vyriausias šios draugijos viršininkas, jos prašymą ne tik skaitė, bet jis paskyrė šiai jos ekskursijai vadovus ir nurodė kurias propagandines vietas lankyti. Taigi, jei Skirmantė Kondratienė susirašinėjo su šia draugija, tai jai tokią malonę suteikė jos viršininkas gen. Petronis. Ar gi tada jos surengtoji ekskursija neturi tiesioginio ryšio ir su gen. Petroniu?

In is viso, perskaičius šį jos "patikslintą" paaiškinimą, atrodo, kad jis daugiau yra propaganda už organizuotą vaikų vežiojimą į okupuotą Lietuvą. Juk ji savo rašinyje nič

kią kontraversinę išvadą, kuri yra svarbesni negu įsivaizduojamos neigiamos įtakos.

Ir pagal gen. Petronio nuskymą vyko ir Skirmantės su Dalia Lizdėnienė suorganizuotos ekskursijos eiga. Vaikai buvo supažindinti su kolchoziniu ūkiu. Vėliau sutikimas su tuo draugija, susitikimas su balto šokėjais, deklamatoriais, dailininkais. "Ir tai visa sudarė jaukią atmosferą, — rašo ji — kurioje jautėmės šiltai ir nuosirdžiai priimti". Tik reikia pasakyti, dekla, i "Tėviskės" draugijos tikslu vykdytą įsijungė ir dvi Bostono mokytojos: Skirmantė Kondratienė ir Dalia Lizdėnienė.

Ar šį šių dviejų mokytojų toks žygis nėra smerktinas? Juk jos nepaisė mūsų vadovimo veiksmų paskelbtos drausmės vengti organizuotų tiesioginių ryšių palaikymo su okupantu, bei jo samdiniais, kurie kai rašo RLB-nės Centro Valdyba ir Taryba, pasmerkdamą šį žygį, kad okupantas stengiasi užliūliuoti mūsų išėjusių prieligi, kad užaugę, jis už Lietuvos laisvę nebekovotų, nes užliūliuotiems bus gera ir patraukti okupuotoji Lietuva. Juk jau dabar šie nugabenti jaunuoliai "greit apsiporto su šionyškia tvarka" ir "pamėgo" okupanto samdinių dėtomą, ant komunistinio kurpalo užtemptą "Lietuvos istoriją tautą."

PITTSBURGH, PA.

Centrinų Fraternalių Organizacijų banketas

Pittsburgh'e per daugelį metų veikia centrinų Fraternalių Organizacijų sąryšis, vardu "Fraternal Societies of Greater Pittsburgh"

Į šį centrą įeina 17 Fraternalių organizacijų; jų tarpe yra ir mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Šių metų rugsėjo 17-tą dieną ši organizacija surengė didžiulį banketą, kuris įvyko Allegheny Club, esančiam "Three River Stadione".

Bankete buvo pagerbti esantieji ir buvusieji šios organizacijos pirmininkai.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Doktoras Myron B. Kurapas, kuris yra special assistant to the President Ford, White House, Washington, D.C.

Bankete dalyvavo keli šimtai fraternalistų, y tarpe ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas P. Dargis, kuris atstovavo mūsų Susivienijimui. Su juo sykiu bankete dalyvavo ir jo žmonelė Gertruda Dargienė.

Susivienijimo prezidentas, pertraukus metu, plačiai išsikalbėjo su specialiu J.A.V. prezidento Fordo asistentu — mūsų vargstančios tautos reikalu ir mūsų pastangomis atgauti tėvų kraštui laisvę ir Nepriklausomybę.

Povilas P. Dargis prašė SLA vardu, perduoti J.A.V. prezidentui širdingiausius sveikinimus ir linkėjimus.

Tautietis.

• Chotaw giminės indėnų vadovas Pushmalaha (1765 - 1834) ir visi jo valdžioje buvę indėnai nekariavo su Amerikos kareiviais. Jis buvo vienintelis indėnas, palaidotas armijos generolui skirtomis statutinėmis apieigomis.

Šiaurės Korėjos lyderio Kim II Sung šeimoje prasidėjo nesutarimai ir vaidai dėl galios. Paties Sungo svarbiausioji ambicija yra prie Šiaurės Korėjos prisijungti Pietinę Korėją ir vėliau visą valdžią perleisti savo sūnui Kim Chong II, bet Kim giminė ir net pati žmona jo ambicijai priešinosi.

TAMPA, FLA.

Lietuvių Kaimelio Onutė ligoninėje

Į šį laiką: "Šiandien, rugsėjo 20 d., po pietų apleidžiu savo mielus namelius. Ar ir kada sugrįšiu, nuspręsus chirurgo peiliai. Oterocija reikalauja žarnos. Ji bus Caroma St. Joseph's ligoninėje, Tampa, Fla. Kuomet bus "skrodimas", dar nežinau, mes pirmą keletą dienų bus daromas tyrimas.

Antaną (Vilį) išvežėme į slaugymo namus. Jis labai susirūpinęs savo padėtimi. Gal jam teks ten ilgokai pabūti, o gal ir ant visados. Antano dabartiniai namai yra netoli nuo savųjų. Geriausios sėkmės Naujienoms.

Ligi kito karto. Onutė".

Linkėjimai ilgametėi Naujienų bendradarbei p. Onai Vilienė-Onutei sėkmingos operacijos, netrukus pagyti ir sugrįžus į savo namelius viską aprašyti Naujienose. Taip pat linkėjimai p. Antanui Vilui, žmonelei sugrįžus nieko nebelaukiant sveikam grįžti namo. Jpr.

NEW YORKAS. — Martha Mitchell, Niksono laikų vyriausiojo JAV-bių prokuroro žmona, spaudos praminta "didelė burna" (Big mouth), buvo įsitikinusi, kad Niksono administracija ją apkretė kraujo vėžiu, nuo kurio vėliau ji mirė", pasakė kraujo ligų specialistas, kurs ją gydė.

CHICAGO. — Kennedy greitkelyje pirmadienio pavakarėje, didžiausiojo judėjimo laiku penkiems automobiliams ir vienam sunkvežimui susidūrus, vienas žmogus buvo užmuštas ir penki sužeisti. Akcidentas prasidėjo kai šiaurės kryptimi važiuavęs, netekęs kontrolės, pervažiavo greitkelio pertvarą ir automobilis įriedėjo į priešingą trafiką.

Šiaurės Korėjos lyderio Kim II Sung šeimoje prasidėjo nesutarimai ir vaidai dėl galios. Paties Sungo svarbiausioji ambicija yra prie Šiaurės Korėjos prisijungti Pietinę Korėją ir vėliau visą valdžią perleisti savo sūnui Kim Chong II, bet Kim giminė ir net pati žmona jo ambicijai priešinosi.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

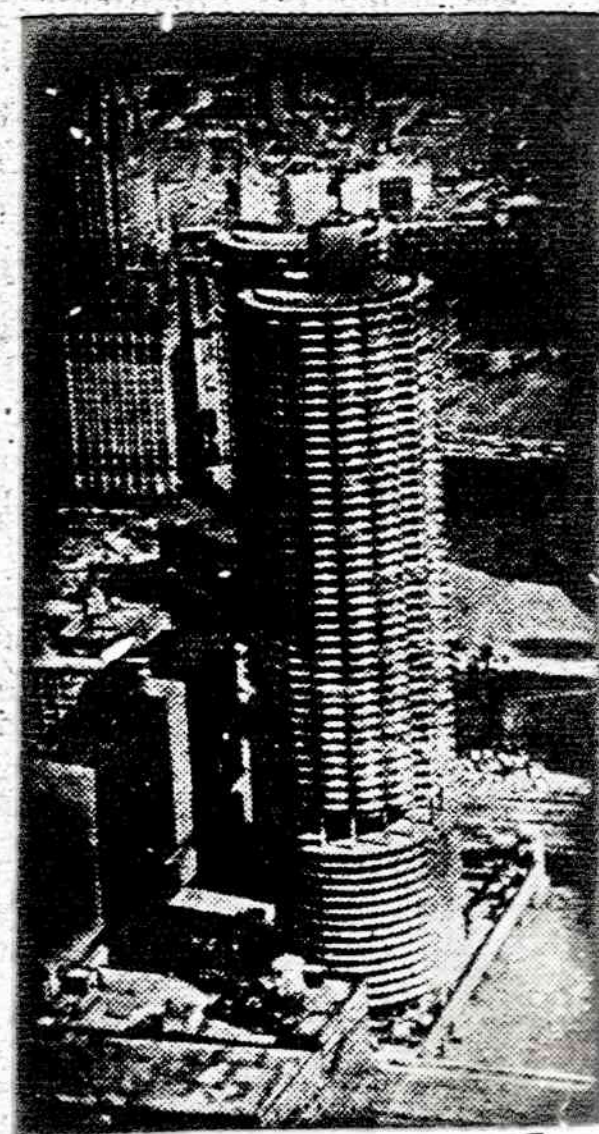
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

TEL. 421-3070

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą. \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdi. Dabar tik \$2.00. Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILL. 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

401 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Riebi viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderj tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantį laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atslankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, be mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$36.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vieneriems mėnesiams	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$36.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$9.00
vieneriems mėnesiams	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Svarbius klausimus reikia aptarti

Ketvirtadienio vakare vyko vieši prezidento Fordo ir demokratų partijos kandidato prezidento pareigoms Jimmy Carterio debatai. Kiekvienas jų pasakė savo nuomonę įvairiais valstybės administravimo klausimais. Šių dviejų vyrų debatai buvo perduodami pačių didžiausių stočių televizijos kanalais. Kiekvienas krašto gyventojas turėjo progos užgirsti dabartinį prezidentą Fordą, aiškinantį svarbius valstybės klausimus, ir demokratų partijos kandidato Jimmy Carterio pažiūras tais pačiais klausimais.

Kiekvienas krašto gyventojas, kuris turėjo progos pasiklausyti abiejų politikų kalbų, jau susidarė įspūdį, kuris jų yra vertesnis galingo šio krašto prezidento pareigoms. Debatų eigą tvarkė patyręs laikraštinkas Newman, o abiejų partijų kandidatus klausinėjo patyrę visuomeninio gyvenimo komentatoriai. Vieši debatai išryškina ne tik svarbius valstybės klausimus, parodo abiejų kandidatų nuomones, bet jie aiškiai parodo, kuris kandidatas yra geriau susipažinęs su keliu klausimu, kuris nepadarė klaidos ir nepakenkė visiems krašto gyventojams. Be to, debatai parodo žmogaus charakterį, jo būdą klausimams statyti ir spręsti, aptariamų klausimų ryšį su kitais klausimais.

Tvirtinama, kaip prezidentas John F. Kennedy debatais laimėjo prezidentūrą. Jo debatus svarbiais valstybės klausimais televizijos stotys perdavė visam kraštui. Žmonės savo ausimis galėjo klausyti abiejų kandidatų pareiškimus, jie stebėjo, kaip jie reaguavo į keliamus klausimus ir kaip sklandžiai jie sugebėjo formuluoti savo atsakymus. Jau pirmą debatų dieną sen. Kennedy patraukė žiūrovų ir klausytojų simpatijas. Kongreso atstovas Richard Niksonas tada ne tik nepajėgė aiškiai formuluoti savo atsakymų, bet jo ir išvaizda buvo sunki. Niksonas galėjo pataisyti tą sunkų įspūdį kitų debatų metu, bet jam neišėjo.

Krašto gyventojams vieši visuomenei rūpimų klausimų debatai labai naudingi. Neleidami daug laiko ir neieškodami reikalingos informacinės medžiagos, jie gali susidaryti bendrą vaizdą ir pagauti klausimo esmę. Didelė krašto gyventojų dauguma buvo patenkinta televizijos tinklų sudaryta proga susipažinti su svarbes-

nėm problemom, bet ir arčiau pažinti abiejų kandidatų pažiūras šiais klausimais.

Praeitą trečiadienį prezidentas Fordas pasirašė įstatymą JAV krašto apsaugai. Kongreso atstovų kelis kartus svarstytas ir priimtas krašto apsaugos biudžetas siekia 104.3 milijonus dolerių. Prezidentas prašė kongresą skirti dar pusantro milijono dolerių, bet kongresas, reikalaudamas išnagrinėti, 1.6 milijono dolerių prezidentui nedavė. Prezidentas buvo nepatenkintas priimtu įstatymu, bet jis pasirašė, nes krašto apsaugai yra reikalingi pinigai.

Prezidentas džiaugėsi, kad kongresas paskyrė reikalingas sumas didesniais skaičiais bombonešio B-1 gaminti. Kongreso priimtas įstatymas skiria vieną milijoną dolerių, kad nuo lapričio pradžios prezidentas galėtų pradėti krašto aviacijai reikalingų bombonešių statybą. Dabar karo lakūnai skraido ir mokosi B-52 lėktuvais. Savo laiku tai buvo galingiausios karo mašinos. Jos galėjo tūli skristi ir priešui užkirsti patį sekandžiausią smūgį. B-52 buvo Amerikos priešų pabaia. Bet laikui bėgant šie galingieji lėktuvai paseno. Jie negali išvystyti naujiems aviacijos laikams reikalingo greičio, jie moka organizuoti gintis, jie nepajėgs apsiginti nuo daug greitesnių ir geriau ginkluotų priešų lėktuvų. Vokiečiai turėjo nepaprastai galingus lėktuvus, bet jie buvo lėti, nejudrūs. Britų naikintuvai buvo daug judresni, geriau ginkluoti, jie labai lengvai naikino Anglijon atskridusias Goeringo "skraidančias tvirtoves".

Kongresas leido prezidentui nuo ateinančių metų vasario mėnesio pradėti aviacijai reikalingų bombonešių statybą. Pagrindas bus B-52, bet jie, aišku, bus gerokai pagerinti. Prezidentas žino, kad šie lėktuvai nėra patys geriausieji, bet geriau turėti juos, negu senus B-52, jeigu priešas netikėtai pradėtų karą, tai Amerikos karo vadovybė turėtų bent statomus B-52. Lėktuvų statybai prezidentas Fordas kas savaitę galės išleisti po 87 milijonus dolerių. Prezidentas žino, jog tai nėra pats geriausias kongreso nutarimas, bet jis reikalingas, todėl jis pasirašė ir įsakė imtis priemonių krašto apsaugai reikalingų bombonešių gamybai.

Šiuo klausimu demokratų kandidatas Carteris visai kitaip galvoja. Jam atrodo, kad reikia išleisti didesnes sumas naujiems bandymams, tyrinėjimams ir geresnių lėktuvų projektams. Jis senų lėktuvų visai nepradėtų statyti ir kongreso jiems skirtų pinigų nejudintų. Jis padėtų mokslininkus naujiems lėktuvams projektuoti, o vėliau, kai turėtų gerą modelį, tai pradėtų jų statybą. Kandidato Carterio nuomonė gali būti teisinga, jeigu priešas leis Amerikos mokslininkams vesti reikalingus bandymus, o vėliau duos laiko tiems naujiems lėktuvams pastatyti. Bet jeigu Amerikos priešas to laiko neduos. Jeigu jis pirmas panaudos atominę energiją ir išgraus pačius svarbiausius Amerikos pramonės centrus ir išžudys darbininkus, galinčius statyti naujai suprojektuotus lėktuvus. Anksčiau rusai puolamųjų ginklų neturėjo, bet šiandien jie tuos ginklus turi. Šiandien sovietų karo jėgos gali paleisti raketą iš pačios sovietų teritorijos, kurios išgrautų Amerikos pramonę.

Kiekvienas krašto gyventojas gali atsakyti į klausimą, bet kurio atsakymas bus tikslesnis — tikrai ateiti parodys. Fordas bus tikslus, jeigu priešas rengtųsi tuojau pulti. Amerikos pasiryžimas ginkluotis gali sustabdyti priešą užmačius. Jeigu Maskva žinos, kad JAV turi pakankamai didelių galingų bombonešių, tai gali karo nepradėti. Bet jeigu Maskva bus tikra, kad ameri-

Baltijos jūra tris tūkstančius metų gintaru puošė lietuvius, švedus, suomių, skitus, gerulius, romėnus; egiptiečius ir Afrikos maurus bei arabus. Po kiekvienos audros Baltija išmėsdavo Lietuvos pakraščiuose įvairiausius gintaro gabalus. Paveiksle matome pakraščio gyventojus ieškančius išmestų gintaro gabalų. Dabartinis metu sovietų valdžia kontroliuoja kiekvieną jūros išmestą gintaro gabaliuką. Rusams reikia atiduoti kiekvieną gintaro sąsėlę kurie ji parduoda, o pinigus krauna tikrai į savo išdą.

J. KLAUSEIKIS

EFRAIMO SEVELO ROMANAS SU LIETUVIŲ DIENŲ PALAIMINIMU

(Tęsinys)

Ir šioje Tamarą paniekinančioje scenoje Algis išdėdžiai prasiitara, jog šią naktį miegosios su Joanne, keliaujančia lietuvių turistų grupėje. Jos pavardė Mage, bet tėvukas buvęs Mažeika. Po Tamaros paniekinančios scenos, garbė Mažeikaitei, nes Joanne romano herojai pasakė, jog ji interesuojasi daugiau kuo, negu jo kūnas.

Lytinio santykiavimo temos literatūroje

Senajame Testamente ne kartą kalbama apie lytinį santykiavimą, o tai rodo, jog žydų nuo seniai tos temos nevengta. Apstu seksualinių scenų ir Sevelos romane. Dabar jau tokie laikai, jog ypač populiarios yra knygos su vadinamąja sekso tematika.

Gal kuriam nors žydai ortodoksui, kurs linkęs visą lytių tautą pasmerkti, gali ir Sevelos knyga nepatikti už švelnius ir užuojautos žodžius bolševikų pavergtai ir naikinamai tautai. Gal kuriam lietuviui ar lietuviui nepatiks tos lytinio santykiavimo scenos.

Atsimenu, daugiau kaip prieš 15 metų Sandomaros savaitraštis išspausdino Antano Tulio novelę "Naktis ant vandens", kurioje yra vienas dialogas apie nusvirusias krūtis ir nudribu-

Atrodo, jog panašiai galvoja ir Lietuvių Dienų žurnalo vyriausiasis redaktorius, rašantis, jog Efraimo Sevelos romane seksas nekenkia, nusipirktoje knygoje radau spausdintą kortelę — Lietuvių Dienų rekomendaciją, kurioje rašoma, jog autoriui išpūdius ir padėką galima rašyti rusiškai ir angliškai. Lietuvių Dienos mąnandios, jog verta padėkoti ir lietuviškai, Lietuvos tematika veikalą išspausdinusiai. Tai būtų autoriumi ir lietuviškai moralinė satisfakcija.

Kaip Frank Sinatra pasigarsinęs, jog išėmė į pensiją, bet dabar vėl grįžo į naktinių klubų sceną ir vėl su fotokorespondentais ir su kitais žurnalais "kariauja", taip ir poetas Bernardas Brazdžionis, po pensijon išėjimo, yra sugrįžęs darbu į Lietuvių Dienų leidyklą.

kiečiai tikrai bandymus daro, tai jie gali rizikuoti ir pradėti karą. Rusai gali Amerikos nesumušti, bet jie gali išgrauti Amerikos pramonę. Pasigaminę naujų pabuklių, jie gali amerikiečius visai paklupdyti.

Ją. Be jo ten žymus kitas katalikų veikėjas — Antanas Skirius, leidyklos savininkas. O kai tokie vyrai Sevelos romaną palaimino, tai pamaniau jog ta knyga tinka ir šventadienį pasiskaityti.

Taip ir padariau: "Truth Is For Strangers" perskaičiau Darbo Dienos šventėje (Labor Day). Ačiū autoriui ir leidyklai tūkstančius knygos egzempliorių paskleidusiems angliškai skaitantiems knygos mylėtojams.

(Pabaiga)

Uždrausti dažai

WASHINGTONAS. — Dažai, kurie nudažo drebučius bei jų pupeles juodai ir saldaines vyšniais raudonai, yra uždrausti toliau maisto pramonėje vartoti. Saldainių įmonės mano vartoti kitus dažus, kurie saldainius bei imituojančius vaisių saldumynus nudažytų tomis pačiomis spalvomis kaip ir uždraustieji dažai.

Federalinė valstyų administracija tyria ir daro bandymus su kitais 52 dažais, kurių 3 vartojami maisto dažymui; greitai aiškiai jie bus perrūšiuoti ir jų vartojimas vienai ar kitių bus pakeistas ar net visai uždraustas.

CHICAGO. — Vienas Chicagos pietinio galo namų savininkas Joseph Lilly, 40, prisipažino padėgęs pats savo namą, 336 W. 112, st., kuriame išnuomojamas kambarį gyveno 14 metų amžiaus nuomininkas, Lilly prisipažino aplink nuomininko kambarį išpylęs 2 galonus gazolino ir uždegęs. Lilly buvęs įpykęs, kadangi savo pinigėje neberašė 20 dolerių.

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

RUSISKASIS KOMUNIZMAS IR IŠEIVIŲ VEIKLA

Jeigu lietuviai bėgo nuo komunistų, tai tuo pačiu suprantama ir nuo rusų, nes jų mūsų okupantas yra ir rusas ir komunistas kartu.

Komunistinio režimo žiaurumai augo kartu su Rusijos troškimu: užgrobti, pavergti, valdyti... Ne komunistas, ne toji berankė ideologija, o rusų okupavimas Lietuva, bet rusai. Komunistas be žmogaus rankų nėra nei veiksmingas, nei pavojingas. Lietuviai turėtų neužmiršti, kad mūsų tautos tragedijos didžiausias kaltininkas yra okupantas su savo tautybe ir ideologija. Taipgi, ne jo pusė (kaip dr. Maceina jį skaldo), bet visos... Juk ne komunistas sukūrė Rusiją, bet Rusijos tautos žmonės susikūrė komunistinio ideologiją, ją priėmė ir vykdė. Ne žmogžudystė yra pati atsakinga už save, bet asmuo, kuris tą žmogžudystę įvykdė yra atsakingas už ją.

Jeigu ta nedidelė grupelė žmonių prieš pirmąją sovietų okupaciją bėgo nuo komunistų jausdamiesi jiems nusikaltę, (pvz.: Dr. Maceina, kaip pats rašo, bėgo todėl, kad jau buvo NKVD griebtas, bet nepagriebtas; kun. J. Prunskis kaip "XX Amžiaus" redaktorius; kun. St. Yla kaip autorius knygos "Komunizmas Lietuvoje" ir tt.), tai pilnai suprantama, nes tautai ir tėvynei nebūtų buvę geriau, jei tuos asmenis (jiems pasilikus Lietuvoje) okupantai būtų sušaudę ar ištrėmę į Sibirą.

Tačiau negalima tikėti dr. Maceinos teigimui, kad ir tie visi dešimtys tūkstančių atsidūrę išeivijoje yra

bėgimai nuo komunistų, dėl kokių nors darbų bijodami jų keršto. Primesdamas šitai gausiai bėgimą nuo komunistų, dr. Maceina prieštariauja net pats sau. Juk savo straipsnyje "Nuo ko mes bėgome?", autorius padaro aiškų priekaištą ne tik lietuviams, bet ir vakariečiams, kad jie tuo metu galvojo visą pirmą turį reikalą su rusais, kad komunistinio veržimo neįvertino, nenumatė tikrųjų jo užmačių. Tai kaip jie galėjo sąmoningai bėgti nuo tu, su kuriais nesijautė turį reikalą, nuo to, ko neįvertino ir nenumatė?

Argumentavimas bėgimo nuo komunistų tuo, kad prieš antrąją sovietų okupaciją pabėgo tiek daug lietuvių todėl, kad jie jau buvo pažinę komunistų vienerių metų siautėjimą, nėra pakankamas. Dr. Maceina neatkreipė dėmesio į tai, kad 1944 m. pasitraukimo sąlygos iš Lietuvos buvo daug kartų palankesnės negu bet kada. Vokiečiai pralaimėdami traukėsi ir to sąmyšio pasekoje, iš Lietuvos į Vokietiją siena buvo atvira visiems be jokių specialių leidimų, tad dauguma tuo ir pasinaudojo.

Be to, as pats esu liudininkas, kai rusų frontui einant pirmyn besitraukdami vokiečių kariai prievarta varė ūkininkus iš jų namų ir kartu su jais laikinam pas juos apsisostiusius miestiečius. Kuo toliau stūmėsi rusų frontas, tuo toliau į Vokietiją pasienį buvo varomi ir tūkstančiai lietuvių. O kai jau visa Lietuva buvo naujos rusų okupacijos apžiota, tai ir tiems išvartiesiems neliko kelio atgal...

Tad ar tokius lietuvių būtytį teisinga pavadinti bėgimais nuo komunistų? Mano realiaame romane "Sudie! Aš išeinu...", kurį 1971 m. išleido "Laisvoji Lietuva", yra labai ryškiai aprašytas tokio išvartymo epizodas. Jeigu dr. Maceina kokių nors būdų būtų pavadęs tarp lietuvių išeivių apklausinėjimą, nuo ko

jie bėgo, ir paskelbęs statistinius duomenis, tada nebūtų galima prieštariauti. Bet čia tik jo nuomonė pagal įsitikinimą, kad visur ir dėl visko yra kaltas tik komunistas ir komunistas.

Dr. A. Maceina rašo: "Mūsų pėdomis per paskutiniuosius 25 metus bėgo ir tebebėga nuo komunistų visą eilę kitataučių, kurieneori būti užgniaužti ne rusiškumo, bet komunistinės ideologijos bei sistemos, vykdomos savų tautiečių rankomis".

Tokių atžvilgių dr. A. Maceina visų tautų išeivius laiko tautinės dviosios ubagais, ne bėgančius nuo okupanto vykdomo teroro, ne nuo vergijos, bet nuo savo pačių tautinio silpnumo: baimės, kad gal nepajėgdami atsispirti oportunistų pagundai, pasidarys savo tautos žudikų agentais...

Taigi, pažvelkime į šiandieninę okupuotą Lietuvą. Didžioji mūsų tautos dalis nėra susitępusi rankų savo broliui kraujui. Tačiau pavergėjui užtenka kokybiškos savizudžių mažumos įvykdyti savo užsibrėžtą tikslą. Mes žinome, kad okupuojant Lietuvoje visa tauta yra pastatyta prieš dilemą: arba turėti paaukoti savo gyvenimą visos tautos ir tėvynės labui, sau pasilikdami tik egzistenciją, arba tėvynę ir tautą paaukoti savo asmeninei laimei. Šiuo atveju išeiviai nėra nei kiek laimingesni už pasilikusius okupuojant. Lietuvoje, nes jie, nežinint kur begyventi, kaip tos pačios tautos dalis, automatiškai yra pastatomi prieš tas pačias dilemas.

Taigi ir mes buvome priversti apsispręsti: ar bendrauti ir pateisindami remti okupantų pasidavusių lietuvių agentų pusę (kilmingųjų, komunistų partijai priklausančių aukštųjų pareigūnų), ar pasisakyti už stipriuosius, pasilikusius tautai ir tėvynei ištikimus, persekiojamus civilius prisilaikant jų besąlyginės kovos už Lietuvos laisvę ginklą.

Šis nevienodas lietuvių apsisprendimas išaukė tarpusavio nesutikimus, padarė vienus su kitais politinius priešais. Kas šiandien vyksta tarp lietuvių okupuojant. Lietuvoje, o taip pat išeivijoje. Išeiviai yra laimingesni, nes neturėdami tiesioginio kontakto su okupantu, neturi galimybių neapykantos keršto vedami savo "priešą" nekaltai nusiųsti į Sibirą ar bepročių namus. Jeigu Chicagos tėvai Marijonai ir jų "Draugo" bendradarbiai (frontininkai) šią galimybę turėtų, tai aš, jų tylios paslaptingos keršto kovos prieš mane, būčiau pirmoji auka. Tai įsitikinau prieš tris mėnesius būdama Romoje...

Okupantas siekia mūsų tautą užgniaužti pačių lietuvių rankomis todėl, kad pasauliui galėtų šaukti: "Žiūrėkite, mes nekalti, lietuviai patys savo tautiečius teisė, pasmerkę ir žudė! Jie patys susinaikina! Jie net rusų disidentus tardė ir nuteisė!" Pasaulio istorija bus pilna lietuviškų pavardžių ir tautinės savizudybės faktų. Rusai cituos lietuvių poetų sukurtus eilėraščius ir poetas Stafino, Lenino bei kitų Rusijos komunistų garbei. Lietuvių rašytojų veikaluose pirštu badys Lietuvos atsižadėjimo šūkius, tas viešas, kur bus parašyta: "Mūsų tėvynė-Sovietų Sąjunga; mūsų sostinė-didžioji Maskva; mūsų upės: Volga, Nemunas, Amūras..."

Kuo lietuvių ateinančios kartos pasaulio tautų aki-vaizdoje atrems šios faktas? Sakys, kad jie buvo priversti išduoti savo tėvynę? Štai, dar vienas patvykys (Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

BARSTO JAVUS, NETURI DUONOS

St. Mockuvienė rašo apie duonos riekę. Jos straipsnį idė jo š. m. rugsėjo 4 d. Vals tiečių laikraštis. Trumpai pasakiusi, kad pasaulyje yra badas, toliau rašo: "O kas dedasi pas mus? Vežam iš parduotuvių duoną maišais, pasidėję ant dulkinų grindų, apžergę kojomis. Perkam ne talkai, ne vestuvėms. Iš to maišo tik vie nes kepalukas pakliūna ant stalo, o kitus suėdė paršai, sules vištos, išmėtys vaikai. O juk duona — brangus produktas. Dar atsimename tuos laikus, kai dėl jos riekiė dirbom nuo aušros iki saulėlydžio. Bet maitės vardo kolchoze. Jis dės-

to, kad kol kas tenumta tik pusė derliaus, nors rodo ir nėra jokių kliūčių tokiu uždelsimui. "Duona suimti čia nesiskubinama". "Kolchoze vydo, toliau rašo: "O kas dedasi pas mus? Vežam iš parduotuvių duoną maišais, pasidėję ant dulkinų grindų, apžergę kojomis. Perkam ne talkai, ne vestuvėms. Iš to maišo tik vie nes kepalukas pakliūna ant stalo, o kitus suėdė paršai, sules vištos, išmėtys vaikai. O juk duona — brangus produktas. Dar atsimename tuos laikus, kai dėl jos riekiė dirbom nuo aušros iki saulėlydžio. Bet maitės vardo kolchoze. Jis dės-

ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDA

Jeigu įdomaujatės išgyti šioje apylinkėje nekilnojamo turto nuosavybę, maloniai jums patarnaus Veronikos Jakušovičės vadovaujama lietuviška įstaiga

GULF ASSOC. REAL ESTATE

6705 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL. 33706
Tel. 813-367-1791 dieną arba 813-360-0744 vakare.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2737
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IS EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS Nemetu su 60 metų Minint kas sukakti geriant pirmoje Amerikos lietuviu dienraščiui steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos skelbimui skelbiamas Naujienų platintojų vaizdas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, nepadoms ir nesidėdamos i sandėris su okupantais ar ju įgaliojais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendrus darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa įs prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą šelbama platinimo vajų kreipiasi i visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti Naujienas tik su sudaryti grandinė tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuvių, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalingų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusė metų — \$14.00, vieneriems mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1-39 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajeaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Kitais metais būdavo ir pigio, darbius ir sudėnius, išstatytus ir mėsos... ELTA Toronto Better Living centre.

KUMPA

— Sofija ir Juozas Garada iš Jasmine Heights apylinkės, New Port Richey, Fla., kartu su čekių prenumeratos prašimui, atsiuntė tokį laišką: "Sia proga sveikiname jus visus, o labiausiai p. Gudelį ir poniją Austin, taip pat visus tokius gerus bendradarbius, kurių joks kitas laikraštis neturi. Linkime visiems jums sveikatos ir ištermės. Taip pat siunčiame penkinę Masinų fondui." Dėkui už ankstyvą prenumeratos prašimą, taip pat už laišką ir auką.

— Leonas E. Stanius, Winnipeg, Man., Canada, iš anksto be raginimo atsiuntė savo prenumeratą ir ta proga parėmė Naujienų masinų fondo vajų \$5 dovana. Dėkui.

— Prof. J. Puzinas ir dail. M. Šileikis pakviesti kalbėti atidant dail. Antano Rūkštelės darbų parodą spalio 1 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Paroda ir dail. Rūkštelės 70 m. su kakties trumpą akademiją ruošia Lietuvių Journalistų S-gos Chicago skyrius. Paroda bus uždaryta spalio 10 d.

— Worcesterio lituanistinė mokykla pradės mokslo metus rugsėjo 25 d. 9 val. ryto Aušros Vartų parapijos patalpose.

— Brazilijos gyvenančio prieš komunistinio veikėjo Meldučio Laupinaičio nuotrauka ir jo poema anglų kalba "Awake, South America" idėję G. Urbono leidžiamas "Speak Up" laikraštis rugsėjo numerįje. Šis nr. yra 16 psl. ir apima daugelį aktualių dalykų, kainuoja \$5 metams. Adresas: Box 272, Station B, Toronto, Ont. M5T 2W2, Canada.

— Ada Petraitienė iš Hamiltono gavo 4 premijas už rank-

Naujienoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Jauną vyrą ar moterį apmokysime šio amato. Darbo valandomis informaciją prašome kreiptis šiuo telefonu:

HA 1-6100.

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvaizdas lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai kalbiškių, socialistinių, laisvamiškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išgyti, prašom! parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir didžiuoti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti patoms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygoje apie žemės ūkį atrodė tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikiama, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nesinori pertraukti. Knyga autorius skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas siūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Cekį arba Money Orderį siųsti tokia adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasigimsime.

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 4½ kamb. butas 2-me aukšte suaugusiems be gyvulių. Gazo pečiuku, šiluma, gera apylinkė. Teirautis po 3 v. popiet. Tel. 378-8956

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių naujai dekoruotas butas angliškam belsmanite Brighton Parko apylinkėje Tel. 254-7287.

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legališkėmis formomis Knyga su formomis gaunama "Naujienų" administracijoje. Knygos kaina \$3. Su legališkėmis formomis — \$3.50. Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtinai reikalingas. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems.

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos, toleruoti ir palikti įvairių tipų bendradarbiaujančių visiškoje laisvėje.

Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų laikotarpiu Naujienos yra būtinos, kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojus.

Programą išpildys ir šokiams gros neolitūnų orkestras, vad. Algio Modesto, o dainuos Irena Mažeikaite.

Veiks užkandinė ir baras, Stalai (10 asm.) užsakomai: telef. 925-0035, o susimokama prieš įėjimą.

Visi kviečiami, ypač jaunimas, nuotaikingai ir linksmai praleisti vakarą. (Pr.)

PRISISKINKITE PATYS SAVO OBUOLIŲ

Mes taip pat turime

SVIEŽIŲ SULCIŲ-SIDER, TWIN MAPLE ORCHARDS

3 mylios i šiaurę nuo Galien, Mich. Vaziuoti 1-94, išvažiuoti ties US 12 i rytus.

— Genutės Špaustuvė labai preinamomis kainomis spausdina lietuviškas ir angliskas knygas: Kropštus ir skubus patarnavimas. Rašyti: 236 Court St., Hot Springs, Arkansas 71901. Tel. (501) 623-6798. (Pr.)

Bomba pasveikino gubernatorių

Rugsėjo 21 sprogio bomba New Yorko Hilton viešbutyje, kur Puerto Rico gubernatoriaus Rafael Hernandez Colon garbei buvo suroštas pokylis. Bomba sprogo 21 aukštu aukščiau pokylio. Niekas žmonių nenukentėjo ir pokylis nebuvo pertrauktas.

Bombai sproguos, nežinoma moteris, kuri pasisakė esanti puertorikiečių teroristų narė, pranešė New Yorko pašto įstaigai, kad kita bomba yra padėta Statler Hilton viešbutyje, bet policija jos nerado.

Bomba buvo padėta portorikiečių teroristų grupės, kurie reikalauja suteikti Puerto Ricai pilną nepriklausomybę. Priešais viešbutį, kur Puerto Rico gubernatorių buvo vaisingas, demonstravo apie 200 puertorikiečių nepriklausomybės šalininkų.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago 19 Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ERBVUS mūr. 3 meg. bungalow i vakarus nuo Californijos ir 62. Nauji alum, langai, did. garažas.

1½ AUKŠTO mūr. Puošnus butas savininkui ir dar geros pajamos, Art. 59 ir Talman.

PELNINGAS investavimas — trijų apartm. med. ir biznio patalpa, Zemi taksai, Brighton Parke.

2 ACRES ESTATE. 8 room residence with 2 baths. Zemi taksai. \$125,000. Tel. 257-7950.

DRY CLEANING BUSINESS 1975-1976 AWARD WINNER 3 RETAIL Outlets in PRIME Northwest Suburban Location. Contact R. C. OHLERS BAIRD & WARNER 368-5767

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

ANT HICKORY KALNO prie ažuolyno 11 m. 7 kamb. rezidencija ir 2 auto garažas. Savininkas ligonis parduoda už \$52,700.

VIENINTELIS STILINGA 6 kamb. 9 m. rausvo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Puikus vidaus planas. Marquette Parke. \$29,750.

MŪRINIS — MEDINIS pajamų namas. 2 butai. Pirkėjui tikras radinis, Marquette Parke. \$29,900.

17 M. DIELIS 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. Radiant šildymas, Marquette Parke. \$38,000.

2 BUTŲ moderniai įrengtas namas už Kedzie, žaliame parke. Virš \$4,000 pajamų. Kainuoja \$30,000.

4 BUTŲ mūras prie Maria High, Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. 3 auto mūro garažas. \$44,900.

PLATUS LOTAS arti Sv. Kryžiaus ligoninės — Pigu.

VALDIS REAL ESTATE 2625 WEST 71 STREET Tel. 737-7200; arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS Namy Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION 7152 South Kedzie Avenue Nauji namai ir remonto darbai atliekami su užsakymu. JULIUS FETTINGIS, savininkas 778-8163

HEATING AND AIR CONDITIONING DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D E M E S I O 12-80 M AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikslai \$74 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8770

BEST THINGS IN LIFE Call Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Life Insurance Company

A. TVERAS LAIKRODZIAI IR BRANGINYSAI Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel. R: Republic 7-1941

M. SIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių likvirmal, pilnomi pilnybės pratyimai ir kitoki blankai.

Pirkite Naujienas, Remkite kiekvienas, Nes jos rašo tiesą Ir veda i šviesą.

* Belgų misionierius kun. Peter de Smet (1801-1872), apaštalavęs tarp Craw giminės indėnų, parodė didelį tikėjimą ir nemažą drąsą. Jis kalbėjo tos kilties vadui apie Dievo apvaizdą, bet vadas pareikalavo įrodyti. Jie sutarė, kad kunigas prisinašas, demonstravo apie 200 puertorikiečių nepriklausomybės šalininkų.